

Załącznik 10: Standaryzacja wydatków w ramach konkursu nr POWR.01.02.01-IP.11-20-001/19

Jak wynika z zapisów Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, projekty realizowane w ramach Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe*, Poddziałania 1.2.1 *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego* są projektami, w których każdemu uczestnikowi projektu należy zapewnić indywidualną i kompleksową aktywizację zawodowo-edukacyjną. Wspomniana aktywizacja opiera się na trzech elementach, z których dwa są obligatoryjne dla każdego uczestnika projektu, kolejne formy wsparcia udzielane są natomiast w zależności od potrzeb i możliwości danego uczestnika i wynikają z opracowanego uczestnikowi **Indywidualnego Planu Działania** (dalej: IPD) lub analogicznego dokumentu.

Przedstawione zestawienie opracowane przez WUP w Białymstoku (na podstawie stanu prawnego obowiązującego w momencie ogłoszenia konkursu) określa standard obligatoryjnych i przykładowych fakultatywnych form wsparcia możliwych do realizacji w ramach projektów złożonych w odpowiedzi na konkurs nr **POWR.01.02.01-IP.11-20-001/19**. WUP w Białymstoku zastrzega jednocześnie, iż w przypadku zmian regulacji prawnych dotyczących form wsparcia zaplanowanych do realizacji w ramach projektu, za obowiązujące uznać należy regulacje aktualnie obowiązujące.

Wszelkie koszty, które nie zostały ujęte w katalogu powinny być zgodne z cenami rynkowymi oraz spełniać zasady kwalifikowalności. Stawki¹ ujęte w katalogu są stawkami maksymalnymi, co jednak nie oznacza automatycznego akceptowania przez oceniających stawek założonych na ich maksymalnym poziomie. Określenie stawek maksymalnych nie zwalnia członków KOP z weryfikacji zasadności i racjonalności wszystkich stawek/kosztów, również tych mieszczących się poniżej maksymalnego poziomu ustalonego przez Instytucję Organizującą Konkurs. Przyjęcie stawki maksymalnej nie oznacza, że będzie ona akceptowana w każdym projekcie, ponieważ podczas oceny będą brane pod uwagę takie czynniki jak np. stopień złożoności projektu, wielkość i struktura grupy docelowej, wielkość zespołu projektowego. Fakt zaakceptowania danej stawki we wniosku o dofinansowanie nie może być podstawą do zakwestionowania przez beneficjenta decyzji WUP w Białymstoku w zakresie niekwalifikowalności danego wydatku na etapie zatwierdzania wniosku o płatność i/lub kontroli (w przypadku gdy wystąpią podstawy do uznania wydatków za niekwalifikowalne). Niniejszy dokument nie stanowi katalogu zamkniętego, co oznacza, że dopuszcza się ujmowanie w projektach również form wsparcia w nim niewskazanych.

¹ Dopuszczalne stawki zostały określone na podstawie danych uzyskanych z rozeznania rynku wyliczonych w następujący sposób: średnia cena rynkowa z badania rynku z co najmniej 10 pozyskanych ofert/publikacji zaokrąglona do pełnych złotych lub na podstawie danych uzyskanych z projektów PO KL realizowanych w WUP w Białymstoku, wyliczona w następujący sposób: średnia cena jednostkowa wyliczona z co najmniej 10 projektów zaokrąglona do pełnych złotych.

1) Formy obligatoryjne:

- **Indywidualny Plan Działania** (dalej: IPD) zgodnie ze standardem stanowiącym Załącznik nr 11 Standaryzacja usługi: Indywidualny Plan Działania do Regulaminu konkursu.

Towar/Usługa	Warunki kwalifikowania wydatku na etapie oceny merytorycznej	Cena ² (cena, której poziom nie powinien co do zasady zostać przekroczony)
Indywidualny Plan Działania	Doradca zawodowy/psycholog/doradca klienta powinien posiadać wszelkie niezbędne uprawnienia wynikające m. in. z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dodatkowo posiadać wykształcenie wyższe w zakresie psychologii jeśli osoba pełni również funkcję psychologa. Doradca zawodowy musi posiadać wykształcenie wyższe/zawodowe lub certyfikaty/zaświadczenia/inne umożliwiające prowadzenie doradztwa zawodowego. Doradca zawodowy musi posiadać doświadczenie umożliwiające prowadzenie doradztwa zawodowego, przy czym minimalne doświadczenie w danej dziedzinie nie powinno być krótsze niż 2 lata.	65,00 PLN/h zegarowa

- **Indywidualne poradnictwo zawodowe** polega na udzielaniu uczestnikom projektu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy lub zmianie pracy.

Towar/Usługa	Warunki kwalifikowania wydatku na etapie oceny merytorycznej	Cena ³ (cena, której poziom nie powinien co do zasady zostać przekroczony)
Indywidualne poradnictwo zawodowe	Rekomenduje się aby w ramach indywidualnego poradnictwa zawodowego znalazły się takie elementy jak: udzielanie informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy, udzielanie porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badanie kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych, kierowanie na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia. Celem indywidualnego poradnictwa zawodowego jest rozwiązywanie problemu zawodowego klienta. Problem ten może być związany z trudnościami w zakresie: wyboru/ zmiany zawodu, wyboru miejsca pracy, planowania rozwoju zawodowego, wyboru kierunku kształcenia lub szkolenia, brakiem umiejętności poszukiwania pracy oraz obniżonej motywacji w zakresie aktywności zawodowej. Porada indywidualna prowadzona jest w formie rozmowy doradczej, w ramach której doradca wspólnie	53,00 PLN/h zegarowa

² Na podstawie danych uzyskanych z projektów PO KL realizowanych w WUP w Białymstoku, wyliczona w następujący sposób: średnia cena jednostkowa wyliczona z co najmniej 10 projektów zaokrąglona do pełnych złotych.

³ Na podstawie danych uzyskanych z projektów PO KL realizowanych w WUP w Białymstoku, wyliczona w następujący sposób: średnia cena jednostkowa wyliczona z co najmniej 10 projektów zaokrąglona do pełnych złotych.

	z osobą korzystającą ze wsparcia określają problem zawodowy oraz sposoby jego rozwiązania. Wydatek kwalifikowalny, o ile doradca zawodowy posiada wykształcenie wyższe/zawodowe lub certyfikaty/zaświadczenia/inne umożliwiające prowadzenie doradztwa zawodowego. Wydatek kwalifikowalny, o ile doradca zawodowy posiada doświadczenie umożliwiające prowadzenie doradztwa zawodowego, przy czym minimalne doświadczenie w danej dziedzinie nie powinno być krótsze niż 2 lata.	
--	--	--

➤ **Grupowe poradnictwo zawodowe** polega na bezpośrednim kontakcie osoby prowadzącej wsparcie z osobami potrzebującymi pomocy w celu rozwiązania ich problemów zawodowych lub nabycia umiejętności w zakresie poszukiwania pracy, realizowane poprzez inicjowanie, organizowanie i prowadzenie grupowych porad zawodowych uczestnikom projektu.

Towar/Usługa	Warunki kwalifikowania wydatku na etapie oceny merytorycznej	Cena ⁴ (cena, której poziom nie powinien co do zasady zostać przekroczony)
Grupowe poradnictwo zawodowe	Rekomenduje się aby tematyka zajęć w ramach grupowego poradnictwa zawodowego prowadzonego w formie zajęć warsztatowych ukierunkowana była w szczególności na osoby, które nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy, utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej poszukiwaniu, chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej. Wydatek kwalifikowalny, o ile doradca zawodowy posiada wykształcenie wyższe/zawodowe lub certyfikaty/zaświadczenia/inne umożliwiające prowadzenie doradztwa zawodowego. Wydatek kwalifikowalny, o ile doradca zawodowy posiada doświadczenie umożliwiające prowadzenie doradztwa zawodowego, przy czym minimalne doświadczenie w danej dziedzinie nie powinno być krótsze niż 2 lata.	63,00 PLN/h zegarowa

➤ **Pośrednictwo pracy** polega w szczególności na wykonywaniu czynności i działań określonych w art. 36 ust.1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, mających na celu osiągnięcie efektu polegającego na jak najtrafniejszym doborze odpowiedniej pracy dla osoby poszukującej pracy oraz właściwego kandydata na stanowisko pracy, odpowiadającego oczekiwaniom pracodawcy. Pośrednictwo pracy powinno być realizowane przez publiczne instytucje rynku pracy (publiczne służby zatrudnienia i Ochotnicze Hufce Pracy) lub agencje zatrudnienia posiadające wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia.

Pośrednictwo pracy w ramach projektu powinno być prowadzone w formie: bezpośredniego kontaktu pracownika podmiotu będącego jego realizatorem z osobą objętą wsparciem w ramach projektu w celu przedstawienia jej propozycji odpowiedniej pracy lub innej propozycji pomocy, bezpośredniego kontaktu tego pracownika z pracodawcą w celu pozyskania oferty pracy, udostępniania ofert pracy do samodzielnego zapoznania się przez osoby objęte wsparciem w ramach projektu.

⁴ Na podstawie danych uzyskanych z projektów PO KL realizowanych w WUP w Białymstoku, wyliczona w następujący sposób: średnia cena jednostkowa wyliczona z co najmniej 10 projektów zaokrąglona do pełnych złotych.

Oprócz ww. form obligatoryjnych, uczestnicy mogą potrzebować dodatkowego wsparcia, np. psychologicznego, które w projekcie winno być realizowane zgodnie z poniższym standardem:

Wsparcie psychologiczne obejmuje wyspecjalizowane działania polegające na towarzyszeniu klientowi w procesie wyboru odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz planowaniu rozwoju kariery zawodowej, w tym przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, m.in. przez przeprowadzenie badań psychologicznych umożliwiających wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia.

Towar/Usługa	Warunki kwalifikowania wydatku na etapie oceny merytorycznej	Cena ⁵ (cena, której poziom nie powinien co do zasady zostać przekroczony)
Wsparcie psychologiczne	Objęcie wsparciem psychologicznym osób pozostających bez zatrudnienia służyć powinno budowaniu aktywnych postaw na rynku pracy, poprzez wzrost poziomu motywacji do znalezienia zatrudnienia. Wydatek może być uznany za kwalifikowalny, o ile wymaga tego specyfika projektu, a psycholog posiada wykształcenie wyższe/zawodowe lub certyfikaty/ zaświadczenia/ inne umożliwiające przeprowadzenie wsparcia i doświadczenie umożliwiające jego przeprowadzenie. Przez odpowiednie kwalifikacje należy rozumieć posiadanie wykształcenia psychologicznego oraz doświadczenia związanego z diagnostyką psychologiczną osób dorosłych, w tym również np. doradztwem zawodowym, coachingiem. Minimalne doświadczenie zawodowe w tym zakresie nie powinno być krótsze niż 2 lata. Liczba godzin pomocy psychologicznej powinna być uzależniona od indywidualnych potrzeb klienta, w tym uwzględniać specyfikę grupy docelowej, do której kierowane jest wsparcie (np. większa ilość godzin wsparcia psychologicznego jest zasadna w grupach, gdzie większość lub 100% grupy stanowią uczestnicy o szczególnych potrzebach np. osoby niepełnosprawne), gdy wynik diagnozy wskazuje na trudności w rozwiązaniu problemu zawodowego klienta. O potrzebie konsultacji psychologicznej decyduje doradca zawodowy. Przez 1 godzinę wsparcia należy rozumieć godzinę zegarową (60 min.) Możliwe jest świadczenie wsparcia psychologicznego w formie indywidualnej oraz grupowej.	53,00 PLN/h zegarowa

⁵ Na podstawie danych uzyskanych z projektów PO KL realizowanych w WUP w Białymstoku, wyliczona w następujący sposób: średnia cena jednostkowa wyliczona z co najmniej 10 projektów zaokrąglona do pełnych złotych.

2) Formy fakultatywne, wynikające z opracowanego uczestnikowi IPD lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję:

➤ **Staż** realizowany jest zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*. W kwestiach nieuregulowanych w ww. Wytycznych, zastosowanie mają zapisy *Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

➤ **Szkolenia** realizowane są przez instytucje posiadające wpis do Rejestrów Instytucji Szkoleniowych prowadzonych przez Wojewódzkie Urzędy Pracy. Efektem szkolenia ma być nabycie kwalifikacji zawodowych lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem, w rozumieniu Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. Nabycie kwalifikacji zawodowych lub kompetencji jest weryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego ich sprawdzenia (np. w formie egzaminu) w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020. Na stronie <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/> udostępnione zostały zasoby bazodanowe wspomagające rozwój jakości kształcenia i szkolenia zawodowego oraz powiązanie usług edukacyjnych z wymaganymi umiejętnościami na rynku pracy. Opisy standardów zgromadzone w ww. bazie zapewniają przejrzystość kwalifikacji i kompetencji zawodowych, co ułatwia zatrudnienie. Stosowanie w usługach kształcenia i szkolenia zawodowego standardów kwalifikacji i kompetencji zawodowych gwarantuje porównywalność świadectw i dyplomów, co ułatwia m.in. mobilność zatrudnienia. Standardy mogą być również wykorzystywane do tworzenia opisów pracy, wartościowania pracy, selekcji i rekrutacji, ocen pracowniczych, planowania rozwoju zawodowego, doradztwa i poradnictwa zawodowego. Osobom uczestniczącym w szkoleniach przysługuje stypendium szkoleniowe, które miesięcznie wynosi 120% zasiłku ⁶, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jeżeli miesięczna liczba godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin; w przypadku niższej miesięcznej liczby godzin szkolenia, wysokość stypendium szkoleniowego ustala się proporcjonalnie, z tym, że stypendium to nie może być niższe niż 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Usługi szkoleniowe są realizowane zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*. W kwestiach nieuregulowanych w ww. Wytycznych, zastosowanie mają zapisy *Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

Uwaga: Realizowane w projekcie szkolenia muszą być zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami i potencjałem uczestnika projektu oraz zdiagnozowanymi potrzebami rynku pracy.

⁶ Kwota stypendium jest kwotą brutto nieuwzględniającą składek na ubezpieczenie społeczne płaconych w całości przez płatnika, tj. podmiot kierujący na szkolenie.

Ważne: Po zakończeniu każdego kursu/szkolenia beneficjent powinien zapewnić uczestnikom projektu właściwy egzamin celem nabycia przez nich stosownych kwalifikacji i/lub kompetencji wraz z wydaniem odpowiedniego certyfikatu.

Towar/Usługa	Warunki kwalifikowania wydatku na etapie oceny merytorycznej	Cena ⁷ (cena, której poziom nie powinien co do zasady zostać przekroczony)
Działania towarzyszące		
Przerwa kawowa	Wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. Kwalifikowalność wydatku jest możliwa tylko w przypadku gdy forma wsparcia, w ramach której przewidziano przerwę kawową dla tej samej grupy osób w danym dniu, trwa co najmniej 4 godziny lekcyjne. Jeżeli dane wsparcie w danym dniu trwa co najmniej 8 godzin lekcyjnych możliwe jest sfinansowanie drugiej przerwy kawowej w maksymalnej kwocie 15 zł/ osobę. Wydatek obejmuje kawę, herbatę, wodę, mleko, cukier, cytrynę, drobne słone/słodkie przekąski typu paluszki/krucze ciastka/owoce, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej cenie. Cena rynkowa powinna być uzależniona od rodzaju oferowanej usługi i jest niższa, jeśli finansowany jest mniejszy zakres usługi np. kawa, herbata, woda, mleko, cukier, cytryna bez drobnych słonych lub słodkich przekąsek.	15,00 PLN/osoba/dzień szkoleniowy
Przerwa obiadowa	Wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. Kwalifikowalność wydatku jest możliwa tylko w przypadku gdy forma wsparcia, w ramach której przewidziano przerwę obiadową dla tej samej grupy osób w danym dniu, trwa co najmniej 6 godzin lekcyjnych (tj. 6 x 45 minut). Wydatek obejmuje dwa dania (zupa, drugie danie) oraz napój, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej cenie rynkowej. Cena rynkowa powinna być uzależniona od rodzaju oferowanej usługi i jest niższa, jeśli finansowany jest mniejszy zakres usługi np. obiad składający się tylko z drugiego dania i napoju.	35,00 PLN/osoba/dzień szkoleniowy
Noclegi	Wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. Możliwość zagwarantowania noclegu dotyczy uczestników, którzy posiadają miejsce zamieszkania w miejscowości innej niż ta, w której odbywa się szkolenie. Wydatek kwalifikowalny, o ile wsparcie (np. szkolenie, spotkanie) dla tej samej grupy osób trwa co najmniej dwa dni, w przypadku wsparcia trwającego nie dłużej niż jeden dzień, wydatek kwalifikowalny w sytuacji, gdy miejsce prowadzenia szkolenia/ spotkania jest oddalone od miejsca zamieszkania osoby w nim uczestniczącej o więcej niż 50 km (drogą publiczną, a nie w linii prostej), a jednocześnie wsparcie zaczyna się przed godziną 9.00 lub kończy się po godzinie 17.00, chyba że nie ma dostępnego dojazdu publicznymi środkami transportu. Rekomenduje się noclegi w pokojach 2-osobowych wraz ze śniadaniem w hotelu o standardzie max. 3*, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej cenie rynkowej i jest to uzasadnione celami projektu. Cena rynkowa powinna być uzależniona od rodzaju oferowanej usługi i jest niższa, jeśli finansowany jest mniejszy zakres usługi np. nocleg w pokoju wieloosobowym, tj. 3-osobowym i większym.	hotel o maksymalnym standardzie 3*: - 115,00 PLN/1 nocleg/ 1 osoba hotel o niższym standardzie niż 3* oraz pensjonat, motel, itd. 90 PLN/ 1 nocleg/ 1 osoba

⁷ Ujęte w zestawieniu ceny są kwotami brutto.

Zwrot kosztów dojazdu	Zwrot kosztów dojazdu dopuszczalny jest wyłącznie w związku z uzasadnionymi potrzebami grupy docelowej będącej w szczególnie trudnym położeniu. Dotyczy gdy zwrot kosztów dojazdu w projekcie jest rozliczany na podstawie faktycznie poniesionych wydatków.	Zgodnie z cennikiem biletów II klasy obowiązującym na danym obszarze, także w przypadku korzystania ze środków transportu prywatnego (w szczególności samochodem lub taksówką) jako refundacja wydatku faktycznie poniesionego do ww. wysokości).
Sale szkoleniowe	Wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. Zapewnienie odpowiednich warunków socjalnych oraz bhp, w tym uwzględniających niwelowanie barier architektonicznych w związku z udziałem w projekcie osób niepełnosprawnych. Sala oraz budynek, w którym się ona znajduje zapewnia dostęp dla osób z niepełnosprawnością ruchową (tj. dostosowanie architektoniczne), przy czym obowiązek ten nie dotyczy udostępniania sal szkoleniowych jako wkład własny w projekcie. Sala zajęciowa musi być wyposażona zgodnie z potrzebami projektu, m.in. w stoły, krzesła, projektor multimedialny z ekranem, komputer, tablice flipchart lub tablice suchościeralne, bezprzewodowy dostęp do Internetu oraz koszty utrzymania sali, w tym energii elektrycznej. Cena dotyczy również wynajmu sali na różnego typu grupowe spotkania merytoryczne, o ile ich realizacja jest niezbędna i wynika z celu realizacji projektu, zaś cena powinna być niższa, jeśli koszt nie obejmuje wyposażenia określonego jak dla wynajmu sali szkoleniowej. Cena nie dotyczy wynajmu sal wyposażonych w sprzęt specjalistyczny umożliwiający udział w szkoleniach osób z innymi rodzajami niepełnosprawności niż niepełnosprawność ruchowa np. sala z pętlą indukcyjną. Cena obejmuje wynajem krótkoterminowy (w przypadku wynajmu sal szkoleniowych na okres dłuższy niż 80 godzin zegarowych cena powinna być niższa); przez 1 godz. wynajęcia należy rozumieć godzinę zegarową (60 min.)	49,00 PLN/h
Sala na potrzeby doradztwa indywidualnego	Wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu oraz potrzebami grupy docelowej. Zapewnienie odpowiednich warunków sprzyjających poufności rozmów doradczych, zapewnienie warunków socjalnych oraz bhp, w tym uwzględniających niwelowanie barier architektonicznych w związku z udziałem w projekcie osób niepełnosprawnych. Sala oraz budynek, w którym się ona znajduje zapewnia dostęp dla osób z niepełnosprawnością ruchową (tj. dostosowanie architektoniczne), przy czym obowiązek ten nie dotyczy udostępniania sal na spotkania indywidualne jako wkład własny w projekcie. Sala powinna być wyposażona zgodnie z potrzebami projektu, m.in. w stoły, krzesła, tablice flipchart lub tablice suchościeralne, bezprzewodowy dostęp do Internetu oraz koszty utrzymania sali, w tym energii elektrycznej. Cena nie dotyczy wynajmu sal wyposażonych w sprzęt specjalistyczny umożliwiający udział we wsparciu osób z innymi rodzajami niepełnosprawności niż niepełnosprawność ruchowa np. sala z pętlą indukcyjną. Cena obejmuje wynajem krótkoterminowy (w przypadku wynajmu sal na okres dłuższy niż 80 godzin zegarowych cena powinna być niższa); przez 1 godz.	40,00 PLN/h

	wynajęcia należy rozumieć godzinę zegarową (60 min.).	
Sala komputerowa	Wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu oraz potrzebami grupy docelowej. Zapewnienie odpowiednich warunków socjalnych oraz bhp, w tym uwzględniających niwelowanie barier architektonicznych w związku z udziałem w projekcie osób niepełnosprawnych. Sala oraz budynek, w którym się ona znajduje zapewnia dostęp dla osób z niepełnosprawnością ruchową (tj. dostosowanie architektoniczne), przy czym obowiązek ten nie dotyczy udostępniania sal jako wkład własny w projekcie. Sala wyposażona zgodnie z potrzebami projektu, m.in. w stoły, krzesła, projektor multimedialny z ekranem, minimum 12 stanowisk komputerowych, tablice flipchart lub tablice suchościeralne, bezprzewodowy dostęp do Internetu oraz koszty utrzymania sali, w tym energii elektrycznej. Cena dotyczy wynajmu sali na szkolenia specjalistyczne wymagające określonego typu sprzętu, min. 12 stanowisk komputerowych. Cena powinna być niższa, jeśli koszt obejmuje mniejszą liczbę stanowisk komputerowych. Cena nie dotyczy wynajmu sal wyposażonych w sprzęt specjalistyczny umożliwiający udział we wsparciu osób z innymi rodzajami niepełnosprawności niż niepełnosprawność ruchowa np. sala z pętlą indukcyjną. Cena obejmuje wynajem krótkoterminowy (w przypadku wynajmu sal szkoleniowych na okres dłuższy niż 80 godzin zegarowych cena powinna być niższa); przez 1 godz. wynajęcia należy rozumieć godzinę zegarową (60 min.)	65,00 PLN/h
Rozeznanie cen⁸ rynkowych na przykładowe szkolenia		
Kurs na operatora koparki jednoznaczyniowej	Cena podana w zestawieniu zawiera program zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001r. <i>w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych</i> . Kwota nie zawiera opłaty egzaminacyjnej wraz z wydaniem uprawnień oraz kosztu badań lekarskich. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	1 427,00 PLN/osoba
Kurs na operatora ładowarki	Cena podana w zestawieniu zawiera program zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001r. <i>w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych</i> . Kwota zawiera opłatę egzaminacyjną wraz z wydaniem uprawnień oraz kosztu badań lekarskich. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	1 404,00 PLN/osoba
Kurs na operatora spycharki	Cena podana w zestawieniu zawiera program zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001r. <i>w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych</i> . Kwota nie zawiera opłaty egzaminacyjnej wraz z wydaniem uprawnień oraz kosztu badań lekarskich. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	1 300,00 PLN/osoba
Kurs na operatora koparkoładowni	Cena podana w zestawieniu zawiera program zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001r. <i>w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji</i>	1 544,00 PLN/osoba

⁸ Przedstawione stawki dotyczą zakupu zewnętrznego usługi szkoleniowej, obejmującej organizację całości danej formy wsparcia, w tym kosztów pracy trenera, w pełni wyposażonej sali zajęciowej oraz materiałów szkoleniowych. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zwiększenie liczby godzin danego szkolenia przy zachowaniu stawki za osobę określonej w Zestawieniu.

	<i>maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych. Kwota nie zawiera opłaty egzaminacyjnej wraz z wydaniem uprawnień oraz kosztu badań lekarskich. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.</i>	
Napełnianie zbiorników LPG gaz – obsługa stacji autogaz	Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z programem szkoleniowym odpowiadającym wymogom właściwej ze względu na możliwość wydania stosownych uprawnień instytucji certyfikującej spełniającej warunki techniczne Jednostki Certyfikującej TDT. Po ukończeniu szkolenia niezbędne jest zapewnienie egzaminu potwierdzającego nabycie stosownych kwalifikacji i/lub kompetencji wraz z wydaniem odpowiedniego certyfikatu. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia. Kwota nie zawiera opłaty egzaminacyjnej wraz z wydaniem uprawnień oraz kosztu badań lekarskich. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	552,00 PLN/osoba
Kurs na kierowców wózków jezdniowych	Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z programem szkoleniowym odpowiadającym wymogom właściwej ze względu na możliwość wydania stosownych uprawnień instytucji certyfikującej spełniającej warunki techniczne Jednostki Certyfikującej UDT. Po zakończonym kursie niezbędne jest zapewnienie egzaminu państwowego przed komisją Urzędu Dozoru Technicznego, po zdaniu którego uczestnik powinien otrzymać zaświadczenie kwalifikacyjne UDT - ważne bezterminowo na terenie całego kraju. Posiadając takie uprawnienia uczestnik szkolenia może również starać się o wydanie certyfikatu ważnego w państwach UE, który wydaje UDT - CERT z Warszawy. Kwota nie zawiera opłaty egzaminacyjnej wraz z wydaniem uprawnień oraz kosztu badań lekarskich. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	520,00 PLN/osoba
Kurs obsługi HDS	Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z programem szkoleniowym odpowiadającym wymogom właściwej ze względu na możliwość wydania stosownych uprawnień instytucji certyfikującej spełniającej warunki techniczne Jednostki Certyfikującej UDT. Po ukończeniu kursu niezbędne jest zapewnienie egzaminu państwowego przeprowadzonego przed państwową komisją Urzędu Dozoru Technicznego w wyniku którego uczestnik powinien otrzymać bezterminowe zaświadczenie kwalifikacyjne uprawniające do obsługi wszystkich typów żurawi przenośnych typu HDS dla wszystkich marek oraz wysięgów. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	847,00 PLN/osoba
Prawo jazdy kat. B	Kwota nie zawiera opłaty egzaminacyjnej wraz z wydaniem uprawnień oraz kosztu badań lekarskich. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia. Czas trwania wsparcia zajęcia z części teoretycznej 30 h, części praktycznej 30 h. Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 4 marca 2016 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury	1 360,00 PLN/osoba

	<i>i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach. Po ukończeniu kursu niezbędne jest zapewnienie egzaminu państwowego przeprowadzonego przed państwową komisją egzaminacyjną, właściwą ze względu na możliwość wydania stosownych uprawnień, mającą możliwość wydania odpowiedniego certyfikatu.</i>	
Prawo jazdy kat. C	Kwota nie zawiera opłaty egzaminacyjnej wraz z wydaniem uprawnień oraz kosztu badań lekarskich. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia. Czas trwania wsparcia: zajęcia z części teoretycznej 20 h, części praktycznej 30 h. Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 4 marca 2016 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach. Po ukończeniu kursu niezbędne jest zapewnienie egzaminu państwowego przeprowadzonego przez ośrodek szkolenia kierowców lub inny podmiot prowadzący szkolenie osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi ze względu na możliwość wydania stosownych uprawnień.	1 935,00 PLN/osoba
Prawo jazdy kat. C+E	Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 4 marca 2016 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach. Po ukończeniu kursu niezbędne jest zapewnienie egzaminu państwowego przeprowadzonego przez ośrodek szkolenia kierowców lub inny podmiot prowadzący szkolenie osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi ze względu na możliwość wydania stosownych uprawnień. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia. Kwota nie zawiera opłaty egzaminacyjnej wraz z wydaniem uprawnień oraz kosztu badań lekarskich. Czas trwania wsparcia zajęcia z części praktycznej 25h.	1845,00 PLN/osoba
Opłata za badania lekarskie kierowców	Kwota opłaty za badania lekarskie osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców (koszt towarzyszący szkoleniom na prawo jazdy) zawiera określony zakres badań lekarskich, konsultacje u lekarzy specjalistów, pomocnicze badania diagnostyczne. (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 lipca 2014 r. w sprawie badań lekarskich osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców)	200,00 PLN/osoba

Opłata za badania psychologiczne kierowców	Kwota opłaty za badania psychologiczne osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, kierowców oraz osób wykonujących pracę na stanowisku kierowcy (koszt towarzyszący szkoleniom na prawo jazdy) zawiera określony zakres badania psychologicznego w zakresie psychologii transportu i obejmuje: wywiad bezpośredni i obserwację osoby badanej, badania narzędziami diagnostycznymi, ocenę i opis osoby badanej pod względem: a) sprawności intelektualnej i procesów poznawczych, b) osobowości, z uwzględnieniem funkcjonowania w trudnych sytuacjach, a także dojrzałości społecznej, c) sprawności psychomotorycznej. (zgodnie z <i>Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, kierowców oraz osób wykonujących pracę na stanowisku kierowcy</i>)	150,00 PLN/osoba
Kwalifikacja wstępna	Kwota opłaty zawiera przeprowadzenie szkolenia w minimalnym wymiarze: a) część podstawowa - teoretyczna, trwająca minimum 195 h b) część specjalistyczna prowadzona w formie: – zajęć teoretycznych trwających minimum 65 h – zajęć praktycznych w ruchu drogowym, podczas których osoba szkolona powinna odbyć minimum 16 h jazdy indywidualnej oraz – zajęć praktycznych z jazdy w warunkach specjalnych, podczas których osoba szkolona powinna odbyć minimum 4 h jazdy indywidualnej (zgodnie z <i>Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 1 kwietnia 2010 r. w sprawie szkoleń kierowców wykonujących przewóz drogowy</i>)	4 358,00 PLN/osoba
Kwalifikacja wstępna przyspieszona	Kwota opłaty zawiera przeprowadzenie szkolenia w minimalnym wymiarze: a) część podstawowa - teoretyczna, trwająca minimum 97 h b) część specjalistyczna prowadzona w formie – zajęć teoretycznych trwających minimum 33 h – zajęć praktycznych w ruchu drogowym, podczas których osoba szkolona powinna odbyć minimum 8 h jazdy indywidualnej oraz – zajęć praktycznych z jazdy w warunkach specjalnych, podczas których osoba szkolona powinna odbyć minimum 2 h jazdy indywidualnej (zgodnie z <i>Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 1 kwietnia 2010 r. w sprawie szkoleń kierowców wykonujących przewóz drogowy</i>)	2 676,00 PLN/osoba
Kurs ADR (przewóz materiałów niebezpiecznych)	Cena podana w zestawieniu zawiera program zgodnie z <i>Europejską umową dotyczącą międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR)</i>, sporządzoną w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 110, poz. 641) oraz <i>Ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych</i>, zgodnie z którą: Zaświadczenie ADR otrzymuje osoba, która ukończyła odpowiedni kurs ADR: a) początkowy, jeżeli ubiega się o wydanie zaświadczenia ADR po raz pierwszy, b) doskonalący - jeżeli ubiega się o przedłużenie zaświadczenia ADR; Zgodnie z <i>Ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów</i>	531,00 PLN/osoba

	<i>niebezpiecznych (cena dla szkolenia podstawowego).</i>	
Kurs spawalniczy MIG	Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z programem szkoleniowym odpowiadającym wymogom Instytutu Spawalnictwa. Po ukończeniu kursu niezbędne jest zapewnienie egzaminu państwowego przeprowadzonego przed państwową komisją Instytutu Spawalnictwa. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	2 455,00 PLN/osoba
Kurs spawalniczy MAG	Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z programem szkoleniowym odpowiadającym wymogom Instytutu Spawalnictwa. Po ukończeniu kursu niezbędne jest zapewnienie egzaminu państwowego przeprowadzonego przed państwową komisją Instytutu Spawalnictwa. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	2 180,00 PLN/osoba
Kurs spawalniczy elektrodą otuloną- 111	Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z programem szkoleniowym odpowiadającym wymogom Instytutu Spawalnictwa. Po ukończeniu kursu niezbędne jest zapewnienie egzaminu państwowego przeprowadzonego przed państwową komisją Instytutu Spawalnictwa. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	2 020,00 PLN/osoba
Kurs spawalniczy acetylenowo-tlenowy – 311	Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z programem szkoleniowym odpowiadającym wymogom Instytutu Spawalnictwa. Po ukończeniu kursu niezbędne jest zapewnienie egzaminu państwowego przeprowadzonego przed państwową komisją Instytutu Spawalnictwa. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	1 972,00 PLN/osoba
Kurs spawalniczy TIG – 141	Szkolenie winno być zrealizowane zgodnie z programem szkoleniowym odpowiadającym wymogom Instytutu Spawalnictwa. Po ukończeniu kursu niezbędne jest zapewnienie egzaminu państwowego przeprowadzonego przed państwową komisją Instytutu Spawalnictwa. Trener prowadzący szkolenie powinien mieć co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego w zakresie tematyki szkolenia.	2 420,00 PLN/osoba
Operator obrabiarki CNC	Program nauczania powinien być opracowany zgodnie z wymogami określonymi w <i>Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych</i> oraz wykorzystywać standard kwalifikacji zawodowych i modułowy program szkoleń zawodowych (dostępne w bazach danych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej), a także wyczerpywać niezbędną tematykę w celu prawidłowego przyuczenia uczestników szkolenia do wykonywania pracy operatora obrabiarek sterowanych numerycznie /CNC/. Po ukończeniu szkolenia niezbędne jest zapewnienie egzaminu potwierdzającego nabycie stosownych kwalifikacji i/lub kompetencji wraz z wydaniem odpowiedniego certyfikatu.	2 170,00 PLN/osoba
Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym	Program nauczania powinien być opracowany zgodnie z wymogami określonymi w Dz.U z 2018 poz. 603 - <i>Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3</i> . Art. 16 1. Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba posiadająca kwalifikacje: pielęgniarki, położnej, opiekunki dziecięcej, nauczyciela wychowania przedszkolnego, nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej lub pedagoga opiekuńczo-wychowawczego, pedagoga społeczno-wychowawczego, pedagoga	1 880,00 PLN/osoba

	wczesnej edukacji, terapeuty pedagogicznego lub 2. która ukończyła studia lub studia podyplomowe na kierunku lub specjalności: wczesne wspomaganie rozwoju, wspomaganie rozwoju dzieci w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w żłobkach i przedszkolach, edukacja prorozwojowa, pedagogika małego dziecka, psychologia dziecięca, psychologia wspierania rozwoju i kształcenia lub psychologia wychowawcza. 3. Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być także osoba, która odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun szkolenie z udzielania pierwszej pomocy oraz posiada co najmniej wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku, którego program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem i odbyła 80 - godzinne szkolenie w celu uaktualnienia i uzupełnienia wiedzy oraz umiejętności lub średnie lub średnie branżowe oraz: a) co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 lub b) przed zatrudnieniem jako opiekun w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 280-godzinne szkolenie, z czego co najmniej 80 godzin w formie zajęć praktycznych, polegających na sprawowaniu opieki nad dzieckiem pod kierunkiem opiekuna posiadającego wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku, którego program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem i odbyła 80 - godzinne szkolenie w celu uaktualnienia i uzupełnienia wiedzy oraz umiejętności. 3. Jeżeli osoba, posiadająca co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi do lat 3, nie pracowała z dziećmi w wieku do lat 3 przez okres co najmniej 6 miesięcy bezpośrednio przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun, zobowiązana jest w ciągu 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na stanowisku opiekuna odbyć 80-godzinne szkolenie w celu uaktualnienia i uzupełnienia wiedzy oraz umiejętności. (pomimo tego, iż Ustawa nie stawia wymogu dotyczącego walidacji w tym zawodzie, niezbędne jest jej przeprowadzenie, w celu wydania certyfikatu zawierającego opis efektów uczenia się, będącego potwierdzeniem nabycia kwalifikacji <i>Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwanie kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z EFS, 26.04.2016 r.</i>)	
I stopień - Kurs podstaw rachunkowości - dla kandydatów na księgowego	Od 10.08.2014 r. do wykonywania czynności z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych i podatkowych, sporządzania deklaracji podatkowych, a także udzielania podatnikom pomocy w tym zakresie nie jest już konieczne posiadanie certyfikatu księgowego wydawanego przez Ministra Finansów bądź tytułu doradcy podatkowego, czy biegłego rewidenta (<i>Ustawa z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych Dz.U. poz. 768 09.05.2014 r.</i>). Uchwalenie przez Sejm ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych w dniu 9 maja 2014r. i wynikające z tego zmiany przepisów w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych były przyczyną wprowadzenia przez <i>Stowarzyszenie Księgowych w Polsce</i> nowego tytułu zawodowego: certyfikowany ekspert usług księgowych. Uzyskanie certyfikatu I stopnia w czterostopniowym procesie certyfikacji zawodu księgowego prowadzonym przez <i>Stowarzyszenie Księgowych w Polsce</i> ma na celu wsparcie rozwoju usług księgowych o wysokiej jakości i wynika z potrzeby szkolenia w zakresie organizacji tych usług.	1 866,00 PLN/osoba

- **Subsydiowane zatrudnienie** realizowane jest zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*. W kwestiach nieuregulowanych w ww. Wytycznych, zastosowanie mają zapisy *Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.
- **Wypożyczenie lub doposażenie stanowiska**⁹ jest to forma wsparcia polegająca na refundacji kosztów związanych z utworzeniem nowych miejsc pracy. Celem wsparcia jest umożliwienie uczestnikowi projektu podjęcia zatrudnienia przy jednoczesnym wsparciu pracodawcy. Kwota wypożyczenia lub doposażenia stanowiska pracy nie może przekroczyć 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia za pracę (w rozumieniu art. 46 ust 1 pkt. 1 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Wysokość kwoty wypożyczenia lub doposażenia stanowiska pracy jest określana w umowie podpisywanej między wnioskodawcą a pracodawcą. Pracodawca, który uzyskał środki na wypożyczenie lub doposażenie nowoutworzonego stanowiska pracy, zobowiązany jest do jego utrzymania przez okres co najmniej 24 miesiące. Spełnienie warunku utrzymania stanowiska pracy przez okres 24 miesięcy może podlegać kontroli trwałości po zakończeniu okresu realizacji projektu.
- **Trener pracy** (osoby z niepełnosprawnością) - **Zatrudnienie wspomagane** - realizowane jest zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*.
- **Asystent osoby niepełnosprawnej** (kod zawodu 341201) ułatwia osobie niepełnosprawnej wykonywanie czynności dnia codziennego, pomaga jej w uzyskaniu jak największej samodzielności oraz współpracuje z instytucjami i organizacjami społecznymi w celu zapewnienia optymalnych warunków do samodzielnej rehabilitacji, wspiera osoby niepełnosprawne w realizacji programu rehabilitacji społecznej i zawodowej. Jednakże należy zauważyć, iż jedynym kryterium wyboru kandydata na asystenta osoby niepełnosprawnej nie może być wykształcenie zawodowe lub posiadanie dyplomu potwierdzającego nabycie kwalifikacji wskazanych w podstawie programowej kształcenia w zawodach¹⁰. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r. nr 123, poz. 776 z późn. zm.) przewiduje pomoc asystenta w przypadku, gdy pracodawca zechce zatrudnić osobę niepełnosprawną - jest to model wspomagane zatrudniania niepełnosprawnych. Zatrudnienie to polega na wsparciu udzielonym zatrudnionej osobie niepełnosprawnej w miejscu pracy. Stanowi ono jedną z form aktywizacji zawodowej osób legitymujących się orzeczoną znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Model ten zakłada zatrudnienie osoby niepełnosprawnej wraz z asystentem wspomagającym. Do zadań asystenta należy pomoc tej osobie w zakresie komunikowania

⁹ W kwestiach nieuregulowanych niniejszym dokumentem mają zastosowanie przepisy Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz odpowiednie rozporządzenia wykonawcze.

¹⁰ Aktem prawnym regulującym podstawę programową kształcenia w zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej jest Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach.

się z otoczeniem, czynnościach trudnych do samodzielnego wykonania na danym stanowisku pracy. Najważniejszy element stanowi fakt, iż nigdy w czynnościach wspomagających asystent nie wyręcza osoby niepełnosprawnej. Istotne znaczenie w procesie wyboru asystenta osoby niepełnosprawnej ma jego doświadczenie w obszarze wsparcia – nie tyle posiadane formalnie w wykonywaniu zawodu asystenta osoby niepełnosprawnej co związane z pomocą osobie/osobom niepełnosprawnym. Najważniejsze jest bowiem uwzględnienie rzeczywistych predyspozycji i umiejętności kandydatów, a następnie zatrudnienie osoby w charakterze asystenta osoby niepełnosprawnej w odniesieniu do zdiagnozowanych wcześniej potrzeb osoby niepełnosprawnej. Instytucja Organizująca Konkurs rekomenduje, aby kandydat wykazał się co najmniej rocznym doświadczeniem w pracy z osobą niepełnosprawną, poświadczonym formalnie bądź nieformalnie.

Dokument potwierdzający doświadczenie kandydata na AON	
Formalny charakter	Nieformalny charakter
Świadectwo Pracy; Referencje; Umowa o pracę/cywilno-prawna; Zaświadczenie o odbytym lub odbywanym wolontariacie.	CV, list motywacyjny kandydata na asystenta osoby niepełnosprawnej opisujące posiadane doświadczenie (w tym np. cykliczna i długotrwała opieka nad członkiem rodziny); Polecenie, referencje.

Podczas naboru kandydatów na asystenta osoby niepełnosprawnej szczególną uwagę należy zwrócić na poniższe kwalifikacje i kompetencje zawodowe:

- ✓ umiejętności praktyczne, bądź predyspozycje we wspieraniu ON,
- ✓ wiedza na temat obszaru niepełnosprawności i elementów wspomagających funkcjonowanie ON,
- ✓ znajomość sytuacji rynku pracy oraz sieci podmiotów działających na rzecz ON,
- ✓ znajomość przepisów administracyjnych i regulacji prawnych dot. ON,
- ✓ inne umiejętności wynikające ze zdiagnozowanych potrzeb ON, np. znajomość języka migowego.

Pożądane cechy i kompetencje miękkie kandydatów na asystentów osób niepełnosprawnych:

- ✓ cierpliwość, wyrozumiałość,
- ✓ zaradność,
- ✓ kreatywność,
- ✓ konsekwencja i elastyczność w działaniu,
- ✓ spostrzegawczość,
- ✓ odpowiedzialność,
- ✓ komunikatywność,
- ✓ dyspozycyjność,
- ✓ gotowość do niesienia pomocy.

Efektywne świadczenie usług asystenckich, nie wymaga tak specjalistycznego przygotowania zawodowego, jak określono w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie podstawy programowej. Niemniej jednak warunki formalne, które musi spełniać osoba

wykonująca zawód asystenta osoby niepełnosprawnej lub ich brak zależą od statusu podmiotu zatrudniającego asystenta.

Podmiot zatrudniający asystenta osoby niepełnosprawnej	
Publiczne podmioty	Niepubliczne podmioty
Zgodnie z wymogami prawa krajowego zawód asystenta osoby niepełnosprawnej można uzyskać w ramach kształcenia w szkole policealnej; kształcenie w ww. zawodzie może być realizowane również na kwalifikacyjnych kursach zawodowych prowadzonych przez uprawnione podmioty, przy czym uczestnik musi posiadać wykształcenie średnie. Osoba, która posiada co najmniej wykształcenie średnie i ukończony kurs zawodowy albo dyplom ukończenia szkoły policealnej oraz pomyślnie przeszła egzamin zawodowy, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zatrudniać na stanowisku asystenta osoby niepełnosprawnej tylko osoby o potwierdzonych kwalifikacjach w zawodzie.	Kryteria rekrutacji, które określi pracodawca, uzależnione od przepisów prawa krajowego w tym(kodeks pracy, kodeks cywilny) oraz standardu wyznaczonego dla świadczenia usługi asystenta osoby niepełnosprawnej.

Ważne:

Usługą podstawową asystenta osoby niepełnosprawnej jest wspomaganie ON w realizacji jej osobistych zamiarów w obszarze społecznym, edukacyjnym, a co najważniejsze zawodowym.

Realizacja przez asystenta osoby niepełnosprawnej elementów usług opiekuńczych jest akceptowalna wyłącznie w charakterze towarzyszącym i niezbędnym.

Instytucja Organizująca Konkurs rekomenduje zatrudnianie asystentów osób niepełnosprawnych w oparciu o umowę o pracę (w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy, uwzględniając elastyczne formy organizacji czasu pracy) ponieważ taka forma sprzyja wysokiej jakości zatrudnienia, daje motywację do podnoszenia kwalifikacji kadry i zapobiega utracie już wyszkolonych pracowników. Zapewnia tym samym stałość pracy w zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej, co pozwoli na nietraktowanie tej pracy jako dodatkowej. Akceptowalne jest zatrudnienie asystenta osoby niepełnosprawnej na podstawie umowy cywilno-prawnej pod warunkiem, iż stawka godzinowa wynagrodzenia jest równa co najmniej stawce godzinowej otrzymanej z przeliczenia minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Decyzja o wyborze formy zatrudnienia leży po stronie wnioskodawcy i powinna być uzależniona od charakteru wykonywanych obowiązków, z uwzględnieniem przesłanek zawartych w przepisach prawa pracy. IOK rekomenduje umowę o pracę jako podstawową formę zatrudnienia specjalistów w projektach.

Ważne dla oceny wniosku o dofinansowanie projektu jest wskazanie liczby godzin przypadających na ON w ujęciu średniej.¹¹ Ilość godzin pracy asystenta osoby niepełnosprawnej wynika z rzeczywistego zapotrzebowania na usługi zgłaszane przez ON. Liczba godzin usług przypadająca na ON jest uzależniona od rodzaju i stopnia niepełnosprawności ON, którą wspiera asystent oraz intensywności rodzaju działań podejmowanych w obszarach społecznym, zawodowym, edukacyjnym. Liczba ON przypadająca na asystenta osoby niepełnosprawnej uzależniona jest od bieżących potrzeb ON oraz czasu pracy asystenta osoby niepełnosprawnej.

➤ **Opieka nad osobą zależną** - wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu oraz potrzebami grupy docelowej, na warunkach określonych w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020* oraz adekwatnych do warunków określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. 2004 nr 99 poz. 1001 z późn. zm.), tj. opieka następuje na okres wsparcia uczestnika w ramach projektu, jednak nie dłużej niż przez 6 m-cy i dotyczy dziecka lub dzieci do lat 7 lub osoby/ osób zależnych (osób wymagających ze względu na stan zdrowia lub wiek stałej opieki, połączonych więzami rodzinnymi lub powinowactwa z uczestnikiem wsparcia lub pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym).

¹¹ Jak wynika z doświadczenia podmiotów realizujących usługi, średnia miesięczna liczba godzin pracy AON wynosi ok. 70-80 h, a średnia liczba godzin przypadająca na ON wynosi około 40 h/mc.